

**LIETUVOS BANKO
FINANSŲ RINKOS PRIEŽIŪROS TARNYBOS
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR SWEDBANK P&C INSURANCE AS GINČO NAGRINĖJIMO**

2021-10-29 Nr. 429-392

Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir *Swedbank P&C Insurance AS*, veikiančios per Lietuvoje įsteigtą filialą (toliau – draudikas), kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Pareiškėjas ir draudikas, tarpininkaujant „Swedbank“, AB, 2020 m. gruodžio 16 d. – 2021 m. gruodžio 15 d. draudimo laikotarpiui sudarė gyventojų turto draudimo sutartį (draudimo liudijimo Nr. (*duomenys neskelbtini*)) (toliau – Draudimo sutartis), kuria draudikas atkuriamąja verte ir draudimo apsaugos variantu „visų rizikų draudimas“ apdraudė gyvenamąjį namą.

2021 m. vasario 7 d. draudikas telefonu gavo pareiškėjo pranešimą apie pastebėtus apdrausto pastato sienų ir lubų sugadinimus. Pareiškėjas 2021 m. vasario 11 d. užpildytoje pranešimo apie įvykį formoje trumpai nurodė: „skilusi siena, lubos“.

Draudiko atstovas UAB „Smart claims“, atlikęs sugadinto turto apžiūrą, 2021 m. vasario 9 d. surašytame sunaikinto, sugadinto turto apžiūros akte (toliau – Aktas) nurodė: „2021 m. vasario 7 d. draudėjas pastebėjo, kad prie lubų, kambariuose matosi trūkimo žymės. Užlipus į palėpę pastebėta, kad išlinkusios gegnės, draudėjo teigimu, galimai nuo sniego kiekio ant stogo“.

UAB „Smart claims“ 2021 m. kovo 3 d. sudarytame nuostolių turtui priežasties vertinime (toliau – Vertinimas) nurodė, kad stogo deformaciją ir vidaus patalpos trūkumus sukėlė stogo konstrukcijos montavimo darbų klaidos arba brokas. Nesant gegnių išramstymo ir apatinių dalių surišimo, stogo apkrova stumia sienas ir dėl deformacijos sulaužoma konstrukcija. Sniego apkrova vertinama tik kaip papildomas, neesminis poveikis. Jei konstrukcijos būtų teisingai įrengtos, stogo laikančiosios santvaros (konstrukcija), stogo sulaužymo būtų išvengta.

Draudikas pagal Draudimo sutarčiai taikomų Gyventojų turto draudimo taisyklių Nr. 002 (2021 m. gegužės 25 d. redakcija) (toliau – Taisyklės) 3.3 papunktį, kuriame nustatyta, kad draudimo apsauga netaikoma, jei žala kilo dėl statybos broko ar projektavimo klaidų, atsisakė pareiškėjui išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią apdrausto pastato stogo sugadinimų remonto išlaidas. Remdamasis šiame papunktyje įtvirtintomis draudimo išmokos nemokėjimo išimties sąlygomis (atlyginami nuostoliai, atsiradę dėl aukščiau nurodytų priežasčių sukeltų staigių ar nenumatytų įvykių) draudikas priėmė sprendimą pareiškėjui išmokėti sienų ir lubų sugadinimų remonto išlaidas atlyginančią draudimo išmoką ir 2021 m. vasario 25 d. raštu pareiškėją informavo, kad žalos dėl apdrausto pastato sienų ir lubų sugadinimų dydis yra 1 123,30 Eur. Kadangi Draudimo sutartyje numatyta 57 Eur išskaita, draudikas nurodė, kad išmokamos draudimo išmokos suma yra 1 066,30 Eur.

Pareiškėjas 2021 m. vasario 27 d. raštu draudiką informavo, kad nesutinka su išmokėtos draudimo išmokos dydžiu, nes už tokią sumą negalės suremontuoti trijų atskirų erdvių (svetainėje pažeistos dvi iš keturių sienų, dviejų kraštinių kambarių – pagrindinės sienos). Pareiškėjo teigimu, apdraustasis pastatas buvo įsigytas užbaigtas (100 proc.) ir perduotas naudoti, jo dokumentai pasirašyti kaip atitinkantys reikalavimus. Be to, buvo atliktas turto vertinimas. Iš perkant namą darytų nuotraukų matyti, kad stogas neišlinkęs. Pareiškėjo manymu, stogas neišlaikė didelio kiekio sniego, dėl to suskilo sienos ir išlinko gegnės.

Draudikas 2021 m. kovo 18 d. raštu pareiškėją informavo, kad sprendimas atsisakyti

išmokėti pastato stogo remonto išlaidas atlyginančią draudimo išmoką nebus keičiamas. Atsižvelgiant į rinkos kainas, peržiūrėtas nuostolių vidaus apdailai dydis ir nustatyta 1 668,72 Eur suma. Iš perskaičiuoto 1 668,72 Eur nuostolio dydžio atėmus išmokėtą 1 066,30 Eur draudimo išmoką, papildomos draudimo išmokos suma sudaro 545,42 Eur.

Pareiškėjas 2021 m. birželio 1 d. raštu draudiką informavo, kad nesutinka su draudiko sprendimu atsisakyti išmokėti stogo remonto išlaidas atlyginančią draudimo išmoką, taip pat su draudimo išmokos, atlyginančios pastato sienų ir lubų sugadinimų remonto išlaidas, dydžiu, todėl kreipsis į turto vertintoją dėl žalos pastato sienoms ir luboms įvertinimo. 2021 m. birželio 22 d. pareiškėjas draudikui pateikė UAB „Asistavita“ nuostolių nustatymą Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – UAB „Asistavita“ nuostolių įvertinimas), kuriame nurodyta, kad nuostolis dėl pastato sienų ir lubų sugadinimo yra 5 198,79 Eur (su PVM).

Draudikas 2021 m. birželio 28 d. raštu pareiškėją informavo apie papildomai išmokamą 780,20 Eur draudimo išmokos sumą. Siekdamas pagrįsti draudimo išmokos apskaičiavimo teisingumą draudikas pateikė 2021 m. birželio 23 d. UAB „Smart claims“ sudarytą papildomą išvadą-nuostolių priežasties vertinimą (toliau – UAB „Smart claims“ papildoma išvada), kurioje nurodyta, kad į UAB „Asistavita“ apskaičiuotą nuostolio sumą buvo įtrauktos nebūtinų ir perteklinių darbų išlaidos, o nuostolio dėl pastato lubų ir sienų sugadinimų ištaisymo išlaidų suma yra 2448,92 Eur su PVM.

Nesutikdamas su draudiko sprendimu neišmokėti draudimo išmokos, atlyginančios visas UAB „Asistavita“ nuostolių įvertinime nurodytas pastato sienų ir lubų remonto išlaidas, pareiškėjas 2021 m. liepos 2 d. raštu draudikui pateikė papildomus UAB „Asistavita“ paaiškinimus dėl UAB „Smart claims“ papildomos išvados duomenų nepagrįstumo. Juose nurodyta, kad UAB „Smart claims“ nepagrįstai vertino, jog defektai, kurių ištaisymo išlaidas atlyginanti draudimo išmoka turi būti išmokėta, nurodyti tik sienų baltojoje juostoje. Taip pat UAB „Smart claims“ nepagrįstai vertino, kad į UAB „Asistavita“ apskaičiuotą nuostolio sumą buvo įskaičiuotos ir turto atstatymo darbų, kurie nėra būtini, išlaidos.

Pareiškėjas kreipimesi į Lietuvos banką nurodė, kad draudikas nepateikė atsakymo į 2021 m. liepos 2 d. raštu draudikui pateiktus papildomus UAB „Asistavita“ paaiškinimus dėl UAB „Smart claims“ papildomos išvados duomenų nepagrįstumo. Pareiškėjas pabrėžė, kad atlyginti stogui padarytą žalą atsisakyta dėl statybos defektų, nors namas buvo pirktas 100 proc. užbaigtas ir perduotas naudoti, žala patirta ne dėl pareiškėjo kaltės. Pareiškėjo teigimu, įforminant draudimo įvykį neatsižvelgta į tai, jog buvo didelis snygis ir sniego kiekis siekė metrą, o gal ir daugiau. Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis pareiškėjas draudiko prašė išmokėti apdrausto pastato stogo sugadinimo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką, papildomą draudimo išmoką dėl pastato sienų ir lubų sugadinimo, kuri visa apimtimi atlygintų UAB „Asistavita“ nustatytas minėto turto atkūrimo išlaidas, ir atlyginti turto vertintojo samdymo išlaidas.

Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi draudikas nurodė, kad vertinimo, atlikto prieš pareiškėjui įsigyjant turtą (bankui suteikiant paskolą turtui įsigyti), duomenys patvirtina, jog Draudimo sutarties sudarymo metu draudikas neturėjo galimybės nustatyti netinkamo pastato stogo konstrukcijų įrengimo aplinkybių. Draudikas pabrėžė, kad tinkamai vykdė ikisutartinės informacijos rinkimo ir draudimo rizikos vertinimo pareigas, todėl turi teisę remtis Taisyklių 3.3 papunktyje įtvirtinta draudimo išmokos nemokėjimo sąlyga.

Administruojant žalą, atstovo specialistų, apžiūrėjusių pastato stogo konstrukcijas, pateiktas vertinimas leido konstatuoti akivaizdžiai matomus neatitikimus (įlinkimus, nesamus ar nepakankamus sutvirtinimus – „nėra gegnių išramstymo ir apatinių dalių surišimo“). Šias aplinkybes patvirtino atstovo 2021 m. rugpjūčio 31 d. papildomai atlikto esamos konstrukcijos apkrovų skaičiavimo rezultatai: „objekte numatoma veikianti standartinė apkrova sukelia didesnius medienos įtempimus nei gali atlaikyti esama gegnių konstrukcija (mediena), tai pasireiškė vizualiai fiksuojamais gegnių įlinkimais, kadangi gegnės nėra išramstytos, nėra apatinės stabilizuojančios sijos ar konstrukcija nėra kitaip sutvirtinta, pastato išorinės sienos apkrautos horizontalia stūmimo jėga, o šio poveikio rezultatas – sienų ir lubų apdailos trūkimai“. Pagal šiuos skaičiavimus numatoma susidaranti apkrova (t. y. visų standartinių apkrovų suma, įskaitant konstrukcijų svorį, sniegą, vėją ir kt.) viršija esamos konstrukcijos atsparumą. Tai leidžia konstatuoti, kad tokia konstrukcija negali atlaikyti net ir standartinių (privalomų atlaikyti) apkrovų, todėl nėra tinkama, taip pat patvirtina įrengimo ar projektavimo broką.

Draudikas pabrėžė, kad pagal Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2012 m. vasario 15 d. įsakymą Nr. V-28 pavojingų kritulių kriterijus atitinka tokie krituliai, kai ženklus jų kiekis iškrinta per 12 valandų arba mažiau, tačiau per ilgą

laiką (pvz., kelias savaites ar mėnesius) susikaupusi sniego danga, objektyviai vertinant, negali būti laikoma staigiu ir netikėtu įvykiu ir (ar) poveikiu. Dėl to, sprendžiant dėl įvykio pripažinimo draudžiamuoju ar nedraudžiamuoju, nėra objektyvaus poreikio vertinti (nustatyti) tokios per ilgą periodą susikaupusios sniego dangos storį.

Paaiškindamas dėl pastato vidaus apdailos atstatymo išlaidas atlyginančios draudimo išmokos dydžio draudikas nurodė, kad UAB „Smart claims“, atsižvelgdama į pareiškėjo 2021 m. liepos 2 d. raštu draudikui pateiktus papildomus UAB „Asistavita“ paaiškinimus dėl UAB „Smart claims“ papildomos išvados duomenų nepagrįstumo, taip pat pateikė paaiškinimus dėl 2021 m. birželio 23 d. atlikto 2448,92 Eur (su PVM) apskaičiavimo. Pateikdama minėtus paaiškinimus UAB „Smart claims“ pabrėžė, kad jos išvadose buvo nurodyta, jog „trūkimai koncentruoti baltoje sienų juostoje“. Tai reiškia, kad ten jų daugiausia. Trūkimų yra ir tamsesnio atspalvio sienose, tačiau jų kiekis minimalus, lyginant su sienos ir lubų sandūra – balta juosta. UAB „Asistavita“ nurodė tik vieną vietą – „ties durimis į vonią“, kurios UAB „Smart claims“ ir neginčija. Atsižvelgdama į tai UAB „Smart claims“ pabrėžė, kad tarp jos ir UAB „Asistavita“ atlikto nuostolių apskaičiavimo nėra esminių prieštaravimų, o UAB „Asistavita“ nenurodė jokios papildomos informacijos.

UAB „Smart claims“ taip pat pateikė detalius paaiškinimus dėl savo pastabų dėl turto atstatymo darbų, kurie nėra būtini, išlaidų nepagrįsto įskaičiavimo į nuostolio sumą. Pastabos buvo dėl UAB „Asistavita“ įtrauktų perteklinių darbų, apimančių nepažeistų vietų kapitalinį, technologiškai nereikalingą remontą (pvz., visos sienos ar lubų plokštumos tinko skutimas, glaistymas du kartus po 1 mm sluoksnį glaisto, dažymas du kartus, nors trūkimas, t. y. remontuotinas, glaistytinas paviršius, sudaro tik 2–5 proc. ploto). Paprastai glaistomos, dažomos tik pažeistos (įtrūkusios) vietos, tada visa plokštuma vieną kartą perdažoma spalvai suvienodinti (jei spalva nekeičiama, paprastai pakanka vieno dažymo). Be to, UAB „Smart claims“ pateiktuose paaiškinimuose nurodyta, kad objekto savininkas nepateikė remonto išlaidų pagal UAB „Asistavita“ sąmatą pagrindimo. Nepateikta nei darbų atlikimo aktų, nei sąskaitų faktūrų, joks rangovas nėra sumokėjęs sąmatoje nurodytų mokesčių, uždirbęs pelno ar patyręs pridėtinį išlaidų administracinėms reikmėms (pvz., biuro nuoma, buhalterinės apskaitos ir administracijos sąnaudos). Taigi UAB „Smart claims“ detalizavo ir pagrindė darbų ir (ar) medžiagų dubliavimo UAB „Asistavita“ sąmatoje faktą.

Draudikas pažymėjo, kad siekdamas pagrįsti, kodėl nustatė, jog apdrausto pastato lubų ir sienų sugadinimų atkūrimo išlaidos yra 2 448,92 Eur, UAB „Smart claims“ kartu su paaiškinimais pateikė UAB „Skubi paslauga“ ir UAB „Būsto priežiūra“ komercinius pasiūlymus dėl sugadinto turto remonto darbų atlikimo. UAB „Skubi paslauga“ sudarytoje turto atstatymo darbų sąmatoje nurodyta 2 600,02 Eur, o UAB „Būsto priežiūra“ sudarytoje turto remonto darbų sąmatoje – 2 740 Eur suma.

Siekdamas nuginčyti UAB „Asistavita“ atliktą 5 198,79 Eur nuostolio apskaičiavimą draudikas pateikė UAB „Restum“ sudarytą turto atstatymo darbų sąmatą (komercinį pasiūlymą), kurioje nurodyta 2 634,57 Eur suma. Draudiko teigimu, tiek UAB „Smart claims“ pateikti papildomi, tiek UAB „Restum“ sudarytoje turto atkūrimo darbų sąmatoje nurodyti duomenys patvirtino, kad UAB „Smart claims“ nustatė pagrįstą 2 448,92 Eur apdrausto pastato lubų ir sienų sugadinimų šalinimo išlaidų sumą. Tačiau atsižvelgdamas į tai, kad UAB „Restum“, UAB „Skubi paslauga“ ir UAB „Būsto priežiūra“ pateikti komerciniai pasiūlymai (pagrindžiantys realias išlaidas, būtinas turtui atkurti į iki įvykio buvusią padėtį) patvirtino, jog vidutinės rinkoje taikomos apdrausto turto vidaus apdailos atstatymo išlaidos (t. y. sąmatose nurodytų atstatymo darbų išlaidų vidurkis) yra 2 658,20 Eur, draudikas priėmė sprendimą pareiškėjui išmokėti papildomą 209,28 Eur draudimo išmoką. Draudikas pabrėžė, jog tuo atveju, jei turto atstatymo metu paaiškėtų, kad 2 658,20 Eur nuostolio suma yra nepakankama atlyginti būtinas turto atstatymo išlaidas, draudikas pareiškėjui išmokėtų papildomą draudimo išmoką, apskaičiuotą pagal pareiškėjo su draudiku suderintos draudiko siūlomos rangovo įmonės ir (ar) draudiko patvirtintos pareiškėjo pasirinkto rangovo sudarytos sąmatos pagrindu apskaičiuotas ir pareiškėjo patirtas turto atstatymo išlaidas.

Draudikas taip pat nurodė, kad siekdamas taikiai išspręsti ginčo dalį dėl turto vertintojo samdymo išlaidų atlyginimo sutiko su pareiškėjo reikalavimu atlyginti jo patirtas 302,50 Eur (su PVM) UAB „Asistavita“ samdymo išlaidas, tačiau pareiškėjo reikalavimai sumokėti apdrausto pastato stogo remonto išlaidas atlyginančią draudimo išmoką ir papildomą draudimo išmoką, kuri visa apimtimi atlygintų UAB „Asistavita“ nustatytą 5 198,79 Eur nuostolio dydį, yra nepagrįsti. Siekdamas pagrįsti 302,50 Eur turto vertintojo samdymo išlaidų ir 209,28 Eur išmokos išmokėjimo aplinkybes draudikas Lietuvos bankui pateikė duomenis apie

nurodytų sumų pervedimą į pareiškėjo banko sąskaitą.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į tai, kad ginčo dalis dėl pareiškėjo reikalavimo atlyginti turto vertintojo UAB „Asistavita“ samdymo išlaidas buvo užbaigta taikiai, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl pareiškėjo reikalavimo išmokėti pastato stogo remonto išlaidas atlyginančią draudimo išmoką ir papildomą, su pastato vidaus apdailos defektų ištaisymu susijusią draudimo išmoką, atlyginančią visą UAB „Asistavita“ apskaičiuotą nuostolio sumą, pagrįstumo.

1. Dėl draudiko sprendimo atsisakyti išmokėti pastato stogo atkūrimo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką pagrįstumo

1.1. Dėl žalos pobūdžio atitikties staigaus ir netikėto įvykio požymiams

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Draudimo sutartis sudaroma standartinių sutarties sąlygų – draudiko parengtų draudimo rūšies taisyklių – pagrindu prisijungimo būdu (Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo (toliau – Draudimo įstatymas) 2 straipsnio 28 dalis). Draudimo rūšies taisyklėse turi būti nustatyti draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai (Draudimo įstatymo 92 straipsnio 1 dalies 2, 3 punktai).

Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas bei kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudiko priimtą draudimo rizikos laipsnį (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. lapkričio 29 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2007). Įstatyme ir konkrečiose draudimo rūšies taisyklėse nustatytos išimties, kai draudėjo patirta žala visiškai ar iš dalies nekompensuojama, dėl to, draudėjui kreipusis dėl draudimo išmokos išmokėjimo, draudikas turi teisę jos visiškai arba iš dalies nemokėti. Tokią teisę draudikas turi nedraudžiamojo įvykio atveju (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. vasario 9 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-32/2009). Nedraudžiamasis įvykis – draudžiamojo įvykio požymius turintis įvykis, tačiau taip pat atitinkantis įstatyme ar draudimo sutartyje apibrėžtus papildomus požymius, kuriems esant draudikas atleidžiamas nuo prievolės mokėti draudimo išmoką (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. lapkričio 23 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e3K-3-426-684/2017).

Draudimo liudijime nurodyta, kad pastatas apdraustas visų rizikų draudimo variantu. Taisyklių 3.3 papunktyje nustatyta, kad pagal visų rizikų draudimo varianto sąlygas draudimo apsauga suteikiama nuo bet kokių staiga ir netikėtai įvykusių išorinių įvykių, padariusių tiesioginę įtaką draudimo objektui, dėl kurių draudimo objektas buvo sugadintas, sunaikintas ar kurio draudėjas neteko dėl vagystės įsilaužus ar apiplėšimo. Šiame Taisyklių papunktyje taip pat nustatyta, kad draudimo apsauga netaikoma ir nuostoliai neatlyginami, jei žala atsirado dėl statybos ar remonto broko, skaičiavimo, planavimo ar projektavimo klaidų ar broko, netinkamų statybinių medžiagų naudojimo.

Nagrinėjamu atveju draudikas, atsisakydamas išmokėti pastato stogo remonto išlaidas atlyginančią draudimo išmoką, nurodė, kad žala buvo padaryta ne dėl staigaus ir netikėto įvykio poveikio, o dėl stogo įrengimo klaidų atsiradusių defektų.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes ir pateiktus įrodymus, reikšmingus vertinant draudiko sprendimo atsisakyti išmokėti stogo atkūrimo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką pagrįstumą, pažymėtina, kad pareiškėjas kreipimesi į Lietuvos banką nurodė, jog įforminant draudimo įvykį neatsižvelgta, kad buvo didelis snygis ir sniego kiekis siekė metrą, o gal ir daugiau. Taigi pareiškėjas iš esmės teigė, kad draudikas ir draudiko atstovas UAB „Smart claims“, vertindami žalos atsiradimo pobūdį ir žalos požymių atitiktį staigaus ir netikėto įvykio kriterijams, nevertino, kad žala galėjo būti padaryta dėl staiga ir netikėtai iškritusio sniego kiekio.

Vertinant pareiškėjo nurodytas aplinkybes pažymėtina, kad Akte nurodyta, jog 2021 m. vasario 7 d. pareiškėjas pastebėjo suskilusias lubas ir sienas, ir detalizuota: „užlipus į palėpę pastebėta, kad išlinkusios gegnės, draudėjo teigimu, galimai dėl sniego kiekio ant stogo“. Draudikui pateiktoje 2021 m. vasario 11 d. pranešimo apie įvykį formoje pareiškėjas nenurodė galimos žalos atsiradimo aplinkybių ir (ar) priežasčių, jis nurodė tik pastebėtus apdrausto pastato lubų ir sienų sugadinimus. Taip pat pranešimo apie įvykį formoje pareiškėjas nurodė, kad įvykio data – 2021 m. vasario 10 d., tačiau, atsižvelgiant į tai, jog Aktas surašytas 2021 m. vasario 9 d. ir jame nurodyta, kad žalos pastebėjimo data yra 2021 m. vasario 7 d. (Akto duomenų teisingumas patvirtintas pareiškėjo parašu), darytina išvada, kad nagrinėjamu atveju turi būti vadovaujamosi Akto duomenimis apie 2021 m. vasario 7 d. įvykį.

Svarbu ir tai, kad nors Akte nurodyta, jog, pareiškėjo vertinimu, žala stogui buvo padaryta dėl sniego kiekio, tačiau nei Akte, nei pareiškėjo pranešime apie žalos atsiradimą nebuvo duomenų apie pastato sienų ir lubų sugadinimo pastebėjimo metu buvusį stiprų snygį ir (ar) staiga ir netikėtai iškritusį sniego kiekį, dėl kurio būtų padaryti defektai stogui ir sniego kritulių poveikio nulemta žala pastato sienoms ir luboms. Nagrinėjamu atveju nei pareiškėjo pateiktuose duomenyse apie žalos pobūdį, nei draudiko atstovo atliktos apžiūros metu pateiktame defektų pobūdžio aprašyme nenurodyta, kad žala buvo padaryta dėl drėgmės poveikio (t. y. dėl per stogą, sugadintą dėl stipraus snygio, į pastato vidų prasiskverbusių kritulių poveikio pastato luboms ir sienoms). Akte užfiksuotos draudiko atstovui pareiškėjo nurodytos aplinkybės, kad stogas galėjo būti sugadintas dėl susikaupusio sniego, taip pat negali pagrįsti staiga ir netikėtai iškritusio didelio kiekio sniego aplinkybių. Duomenys apie ant pastato stogo susikaupusį sniegą gali būti vertinami ir kaip dėl per ilgesnį laikotarpį ant pastato stogo paviršiaus susikaupusio (nevalomo) sniego poveikis stogui.

Šiame kontekste svarbu pažymėti, kad nors Taisyklėse nenurodyta konkrečių sniego parametrų, pagal kuriuos būtų sprendžiama, ar žala dėl staiga ir netikėto įvykio apdraustam pastatui buvo padaryta dėl draudžiamojo įvykio „sniego slėgis“, tačiau draudikas atsiliepiame į pareiškėjo kreipimąsi iš esmės teigė, kad dėl sniego slėgio poveikio apdraustam pastatui padaryta žala turi atitikti teisės aktuose įtvirtintus stichinio reiškinio (stipraus snygio) kriterijus.

Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymą Nr. D1-870 „Dėl Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinų rodiklių patvirtinimo“ stichiniu – labai smarkiu snygiu laikoma, kai per 12 val. ar trumpesnį laiką iškrenta 20–30 cm sniego. Nagrinėjamu atveju draudikas, siekdamas paneigti stipraus snygio 2021 m. vasario 7 d. įvykio metu aplinkybes, Lietuvos bankui pateikė draudimo vietai (*duomenys neskelbtini*) artimiausios Kauno meteorologijos stoties duomenis apie 2021 m. vasario 1–7 d. iškritusį sniego kritulių kiekį ir buvusį sniego dangos pokytį šiomis dienomis (toliau – Pažyma).

Pažymoje nurodyta, kad 2021 m. vasario 1 d. iškrito 0,5 mm sniego kritulių, 2021 m. vasario 2 d. iškritusių sniego kritulių kiekis sudarė 0,9 mm, 2021 m. vasario 3 d. – 0,2 mm, o 2021 m. vasario 4 d. – 0,4 mm, 2021 m. vasario 5 ir 6 d. sniego kritulių nebuvo, o vasario 7 d. iškrito 0,3 mm sniego kritulių. Remiantis Pažymos duomenimis, nustatyta, kad sniego dangos storis ant paviršių nuo 2021 m. vasario 1 iki 5 d. padidėjo 1 cm, o nuo vasario 5 iki 7 d. sniego dangos storis išliko nepakitęs. Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo teigti, kad draudimo vietai artimiausios meteorologijos stoties užfiksuoti duomenys galėtų pagrįsti, jog iki 2021 m. vasario 7 d. per 12 valandų ar trumpesnį laiką iškritusio sniego kiekis galėjo atitikti teisės aktuose nustatytus iškritusio stipraus sniego kriterijus. Remiantis meteorologijos stoties duomenimis, taip pat negalima teigti, kad dėl per trumpą laikotarpį iškritusio labai didelio sniego kiekio ant apdrausto pastato stogo galėjo susidaryti 20–30 cm sniego sluoksnis, turėjęs poveikį stogui ir lėmęs jo defektų atsiradimą.

Atsižvelgiant į Pažymos duomenis, Akte ir 2021 m. vasario 11 d. pranešimo apie įvykį formoje nurodytą informaciją apie žalos atsiradimo aplinkybes ir pobūdį, negalima teigti, kad draudikas 2021 m. vasario 7 d. įvykio registravimo ir administravimo metu klaidingai nenurodė duomenų apie šio įvykio metu buvusį stiprų snygį (dėl kurio, pareiškėjo teigimu, sniego dangos storis siekė 1 metrą). Dėl to nėra pagrindo pareiškėjo teiginių apie staiga ir netikėto įvykio (sniego poveikio) apdraustam pastatui padarytą žalą laikyti pagrįstais ir vertinti, kad 2021 m. vasario 7 d. įvykis atitinka Taisyklėse įtvirtintus draudžiamojo įvykio (t. y. staiga ir netikėto įvykio) kriterijus.

1.2. Dėl 2021 m. vasario 7 d. įvykio požymių atitikties Taisyklių 3.3 papunktyje įtvirtintiems nedraudžiamojo įvykio požymiams

Vertinant draudiko sprendimą 2021 m. vasario 7 d. įvykiui taikyti Taisyklių 3.3 papunktyje numatytą įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju sąlyga, pažymėtina, kad kasacinis teismas, formuodamas draudėjo teisės į mokėtiną draudimo išmoką ir jai įgyvendinti reikšmingų aplinkybių įrodinėjimo aiškinimo ir taikymo praktiką, atkreipė dėmesį į Draudimo įstatymo 98 straipsnio 2 ir 3 dalis, nustatančias, kad draudikas privalo tirti aplinkybes, būtinas draudžiamojo įvykio faktui, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti, dėdamas reikiamas pastangas. Draudikas neturi teisės: išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs, kad draudžiamasis įvykis buvo; atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. kovo 8 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e3K-3-117-686/20170).

Remdamasis draudimo sutartinių santykių teisiniu reglamentavimu (Draudimo įstatymo 98 straipsnio 1–3 dalių nuostatomis) Lietuvos Aukščiausiasis Teismas konstatavo, kad minėtos Draudimo įstatymo nuostatos įtvirtina draudiko pareigą, pasinaudojant jam suteiktomis teisėmis, nustatyti draudžiamąjį įvykį ar jo nebuvimą, kitas draudimo išmokai mokėti reikšmingas aplinkybes, o kitiems draudimo santykių dalyviams nustato pareigą pateikti draudikui visus turimus draudimo sutartyje nurodytus ir draudiko reikalaujamus dokumentus bei informaciją. Dėl to, kilus šalių ginčui dėl pirmiau nurodytų aplinkybių, lėmusių draudiko atsisakymą mokėti draudimo išmoką, draudikas turi pareigą pateikti įstatymo įpareigotus surinkti duomenis, pagrindžiančius jo sprendimą nemokėti draudimo išmokos, o kiti draudimo santykių dalyviai, juos ginčydami, privalo pateikti jų argumentus ir nurodomas aplinkybes patvirtinančius įrodymus (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 12, 178 straipsniai).

1.2.1. Dėl pastato stogo konstrukcijų įrengimo klaidų

Draudikas, vykdydamas Draudimo įstatyme nustatytas pareigas, pateikė Vertinimą. Jame nurodyta, kad „pastato gegnės yra sumontuotos kas 69 cm, gegnių skerspjūvis: 50 x 180 mm. Pastato gegnės viršutinėje dalyje surištos antdėklu, apatinė gegnių dalis atremta į mūrloją. Gegnės nėra išramstytos, pastogėje yra fiksuotos dvi vertikalios atramos, kuriomis paremtos dalis gegnių. Šis išramstymas, tikėtina, padarytas pastebėjus gegnių bei stogo deformacijas. Dėl tokio konstrukcinio sprendimo, sniego, vėjo apkrova perduodama į sieną / mūrloją ne vertikaliai, bet siena yra stumiama / verčiama. Gegnės nėra išramstytos, ir / ar kitaip sutvirtintos. Gegnės yra lenkiamos, todėl stumia pastato išorės sienas, ir tokiu būdu susiformavo stogo viršutinės dalies įlinkis. Dėl minimų faktorių išorės sienos yra apkrautos stūmimo jėga, vektoriaus kryptis – išorės link. Tai sukelia pačios sienos deformacijas, kurios vizualiai identifikuojamos lubų ir sienų sandūroje – trūkimų pavidalu“.

Vertinime padaryta išvada, kad stogo deformacijos ir vidaus patalpų apdailos trūkimai buvo sukelti stogo konstrukcijos montavimo darbų klaidų (broko): nėra gegnių išramstymo ir apatinių dalių surišimo, todėl stogo apkrova stumia sienas ir dėl deformacijų sulaužoma konstrukcija. Sniego apkrova vertinama tik kaip papildomas, neesminis poveikis, t. y. jei konstrukcijos būtų teisingai įrengta stogo laikanti santvara (konstrukcija), stogo sulaužymo būtų išvengta.

Draudikas ginčo nagrinėjimo metu pateikė UAB „Smart claims“ atliktą stogo apkrovos vertinimą Nr. (*duomenys neskelbtini*), kuriame nurodyta, kad objekte panaudotos gegnių konstrukcijos stiprumas yra nepakankamas. Taikant skaičiavimus atlikto tyrimo metu konstatuota, jog esama konstrukcija negali atlaikyti net ir standartinių skaičiuojamųjų apkrovų, todėl yra netinkama arba per silpna. Siekiant išvengti tolesnių stogo konstrukcijos deformacijų ir (ar) suirimo, objekto stogo laikančioji konstrukcija turi būti sustiprinta. Dėl medienos natūralių savybių, ilgalaikių ir laikinų apkrovų poveikių, net ir pašalinus įprastas skaičiuojamąsias stogo laikinas apkrovas (pvz., sniegą), gegnės nebesugrįžta į savo pirminę padėtį, dalinis išlinkimas (deformacijos) išlieka. Per ilgą laiką deformacijos – gegnių išlinkimas – didėja, deformuojasi visa stogo konstrukcija, o lauko sienos vis stipriau stumiamos į išorės pusę. Jeigu objekto esama stogo konstrukcija – gegnės – būtų išramstytos panaudojant vertikalius statinius bei gegnes jungiančias sijas, stogo deformacijų ir vidaus apdailos sugadinimų būtų išvengta. Remdamasi apžiūros informacija ir atliktais konstrukcijos stiprumo skaičiavimais UAB „Smart claims“ padarė išvadą, kad stogo gegnių ir konstrukcijos deformacijų priežastis – laikančiosios konstrukcijos nepakankamas stiprumas. Nėra gegnių apatinės dalies stabilizuojančiosios sijos, gegnės neišramstytos ir (ar) kitaip nesutvirtintos. Tokia stogo konstrukcija yra nestabili, identifiukuota kritinių deformacijų rizika. Dėl šių faktorių išorės sienos yra apkrautos horizontalia stūmimo jėga, vektoriaus kryptis – išorės link. Objekte minimo poveikio rezultatas pasireiškė vizualiai fiksuojamais sienų ir lubų apdailos trūkimais.

Taisyklių 3.5 papunktyje nustatyta, kad, kilus ginčui dėl draudiko įsipareigojimo atlyginti žalą, draudikas gali nuspręsti užsakyti ekspertizę. Nagrinėjamu atveju draudikas, taikydamas Taisyklių 3.5 papunkčio sąlygas ir siekdamas pagrįsti sprendimą atsisakyti išmokėti pastato stogo sugadinimų išlaidas atlyginančią draudimo išmoką, kreipėsi į UAB „Smart claims“ dėl Vertinimo ir papildomo stogo apkrovos vertinimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) parengimo. Remiantis kasacinio teismo išaiškinimais dėl draudimo sutarties šalių teisių ir pareigų įvykus įvykiui, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, teisinio reglamentavimo ir draudėjo teisės į draudimo išmoką įgyvendinimo, pažymėtina, kad pareiškėjas, kilus ginčui dėl draudiko atsisakymo išmokėti pastato stogo atstatymo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką, taip pat turėjo teisę kreiptis į ekspertus ar teikti kitus įrodymus, kurie paneigtų UAB „Smart claims“ išvadas dėl žalos atsiradimo priežasties atitikties Taisyklių 3.3 papunktyje įtvirtintiems nedraudžiamąjį įvykių požymiams. Nagrinėjamu atveju pareiškėjas nepateikė jokių ekspertiniais paaiškinimais pagrįstų įrodymų, galinčių paneigti UAB „Smart claims“ parengtą išvadą duomenis.

1.2.2. Dėl Nekilnojamojo turto vertinimo ataskaitos duomenų ir draudiko atlikto draudimo rizikos vertinimo

Nagrinėjamu atveju pareiškėjas iš esmės tik rėmėsi aplinkybe, kad Draudimo sutarties sudarymo metu „Swedbank“, AB, tarpininkavusiam sudarant Draudimo sutartį, buvo pateiktas nekilnojamojo turto vertinimas. Pareiškėjas nurodė, kad šio vertinimo duomenys patvirtino, jog stogo konstrukcijos įrengimas atitiko teisės aktų reikalavimus.

Draudikas, siekdamas nuginčyti pareiškėjo nurodytas aplinkybes, Lietuvos bankui pateikė UAB „Ober-haus“ 2017 m. lapkričio 14 d. sudarytą nekilnojamojo turto vertinimo ataskaitą (toliau – Ataskaita). Pateikdamas paaiškinimus dėl Ataskaitos duomenų draudikas atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi nurodė, kad pareiškėjo kreipimesi minimas vertinimas, atliktas prieš įsigyjant (bankui suteikiant paskolą turtui įsigyti) bei apdraudžiant turtą, yra standartinė paskolos davėjo banko reikalaujama vertinimo ataskaita, kurioje nustatoma turto rinkos vertė atsižvelgiant į vertinamo pastato lokaciją, baigtumą, techninius parametrus (plotą, medžiagas ir pan.), amžių, paklausą rinkoje ir pan., t. y. pateikiama turto vertės nustatymo pažyma. Draudikas pabrėžė, kad Vertinime užfiksuoti stogo konstrukcijos montavimo darbų klaidų ar broko požymiai negalėjo būti nustatyti nei pareiškėjo nurodyto vertinimo metu, nei prieš draudimo sutarties sudarymą vertinant draudimo riziką. Iš išorės fotografuojant pastatą, vidinių (laikančiųjų) konstrukcijų apžiūrėti neįmanoma, o norint tokius defektus identifikuoti reikėtų pateikti į neeksploatuojamą palėpę, atlikti matavimus bei specialius skaičiavimus ir pan. Pažymėtina, jog drausdami nekilnojamąjį turtą draudikai tokio pobūdžio techninių ekspertizių taip pat neatlieka, nes tai draudiko atžvilgiu būtų perteklinis reikalavimas, neatitinkantis draudiko veiklos pobūdžio. Pastato konstrukcijų įrengimo atitikčiai nustatytiems reikalavimams įvertinti reikalingas specialus techninis inžinerinis išsilavinimas ir geras konstrukcijų išmanymas, kad būtų galima identifikuoti galimai netinkamą (per silpną) konstrukcijos vietą ir atlikti tolesnius tyrimo veiksmus. Atsižvelgdamas į tai draudikas pabrėžė, kad jis, tarpininkaujant „Swedbank“, AB, sudarydamas Draudimo sutartį, tinkamai vykdė ikisutartinės informacijos rinkimo pareigas, todėl turi teisę remtis Taisyklių 3.3 papunktyje įtvirtinta draudimo išmokos nemokėjimo sąlyga.

Svarbu pažymėti, kad draudiko nurodytas aplinkybes pagrindžia Ataskaitos duomenys. Joje nurodyta, kad detalaus vertinamo turto konstrukcinių elementų tyrimo vertintojai neatlieka. Jie taip pat nenumato kokių nors paslėptų faktorių, galinčių turėti įtakos vertinamo objekto konstrukcijų būklei, buvimui. Vertintojai neatsako už užsakovo pateiktų duomenų netikslumą, paslėptus defektus ir nustatytą turto vertę, jei pateiktų duomenų tikslumas turėjo įtakos vertės nustatymui.

Ikisutartinės informacijos rinkimas ir draudiko draudimo rizikos vertinimui būtinos surinkti informacijos apimtis nustatyta Taisyklių 2 punkte. Jame nurodyta, kad draudimo rizikos vertinimui reikšminga informacija apie draudžiamą pastato konstrukcijas yra jų įrengimui naudotos statybinės medžiagos. Draudimo rizikos vertinimui reikšmingomis aplinkybėmis pripažįstami duomenys apie draudimo vietą, draudžiamą pastato statybos pabaigos ar rekonstrukcijos metus ir draudžiamą būsto naudojimą. Remiantis šiomis Taisyklių sąlygomis, pažymėtina, kad draudikas Draudimo sutartimi neįsipareigojo prieš Draudimo sutarties sudarymą atlikti detalią draudžiamą pastato konstrukcijų apžiūrą. Be to, CK 6.994 straipsnio 1 dalyje, reglamentuojančioje draudimo rizikos vertinimą, įtvirtinta draudiko teisė, bet ne pareiga atlikti draudžiamą turto apžiūrą.

Nagrinėjamu atveju Ataskaitos duomenys patvirtina draudiko nurodytas aplinkybes, kad atlikdamas išorinę pastato apžiūrą (pvz., pagal draudžiamo turto nuotraukas) jis neturėjo galimybės nustatyti pastato konstrukcijų netinkamo įrengimo. Ataskaitoje nebuvo nurodyti pastato stogo įrengimo trūkumai, nes pastato konstrukcijos defektai minėto vertinimo metu nebuvo vertinami. Aprašant pastato elementus, Ataskaitoje nurodyta, kad pastato stogo danga – bitumas, taip pat pabrėžta, kad apžiūros metu vertinamas turtas buvo nufotografuotas atsižvelgiant į galiojančios Turto ir verslo vertinimo metodikos reikalavimus. Taigi iš Ataskaitos prieduose pateiktų pastato nuotraukų draudikui Draudimo sutarties sudarymo metu nebuvo galimybės nustatyti pastato stogo konstrukcijų defektų.

Be to, Lietuvos bankui pateikti draudimo liudijimo duomenys patvirtina, kad prieš Draudimo sutarties sudarymą buvo surinkta visa Taisyklių 2 punkte nurodyta informacija. Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo teigti, kad draudikas netinkamai vykdė draudimo rizikos vertinimo pareigas ir, suteikdamas draudimo apsaugą draudimo objektui, neįvertino aplinkybių dėl draudžiamo pastato konstrukcijų trūkumų. Dėl to nėra pagrindo teigti, kad draudikas dėl klaidų Draudimo sutarties sudarymo metu neturėtų pareiškėjui taikyti teisinių padarinių (t. y. atsisakyti išmokėti pastato stogui padarytą žalą atlyginančio draudimo išmokos).

Atsižvelgiant į Lietuvos banko nustatytas aplinkybes dėl pareiškėjo reikalavimo išmokėti pastato stogo atstatymo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką pagrįstumo, darytina išvada, kad pareiškėjas Lietuvos bankui nepateikė jokių įrodymų, leidžiančių suabejoti UAB „Smart claims“ išvadų teisingumu. Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad šių išvadų duomenys neprieštarauja kitiems žalos byloje esantiems įrodymams ir išplaukia iš tyrimo eigos, nes kvalifikuoti specialistai vertino visas įrodymuose užfiksuotas 2021 m. vasario 7 d. įvykio aplinkybes, o stogo apkrovos vertinime Nr. (*duomenys neskelbtini*) vertinta ir sniego apkrova, siekiant nustatyti apdrausto pastato stogo konstrukcijų atsparumą. Nagrinėjamu atveju pareiškėjo pateikti teiginiai dėl Draudimo sutarties sudarymo metu draudimo produktų platintojui pateiktos Ataskaitos negali paneigti UAB „Smart claims“ išvadose nurodytų duomenų objektyvumo.

Atsižvelgiant į Draudimo įstatymo 98 straipsnio 1–3 dalyse įtvirtintas draudimo sutarties šalių pareigas įvykus įvykiui, kasacinio teismo suformuotą šių teisinių santykių, kilus civilinio pobūdžio ginčui, aiškinimo ir taikymo praktiką, pažymėtina, kad draudikas įrodymais pagrindė sprendimą atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią pastato stogo atstatymo išlaidas, tačiau pareiškėjas, ginčydamas draudiko sprendimą, nepateikė jokių įrodymų, pagrindžiančių, kad 2021 m. vasario 7 d. įvykiui negali būti taikomos Taisyklių 3.3 papunktyje įtvirtintos nedraudžiamojo įvykio sąlygos. Dėl to darytina išvada, kad draudiko sprendimas atsisakyti išmokėti apdrausto pastato stogo sugadinimų išlaidas atlyginančią draudimo išmoką yra pagrįstas.

2. Dėl pareiškėjo reikalavimo išmokėti pastato vidaus apdailos defektų ištaisymo išlaidas, apskaičiuotas pagal UAB „Asistavita“ nustatytą nuostolio sumą, atlyginančią draudimo išmoką, pagrįstumo

Vertinant ginčo šalių nurodytas aplinkybes apie apdrausto pastato lubų ir sienų defektų remonto išlaidas atlyginančios draudimo išmokos išmokėjimą, pažymėtina, kad Taisyklių 3.3 papunktyje nustatyta draudimo išmokos nemokėjimo dėl pastato statybos projektavimo klaidų ar broko išimtis, t. y. kad „atlyginami nuostoliai, atsiradę dėl aukščiau nurodytų priežasčių sukeltų staigių ar nenumatytų įvykių, tačiau neatlyginami nuostoliai, padaryti draudimo objektui dėl nurodytų procesų“.

Pateikdamas paaiškinimus dėl Taisyklių 3.3 papunktyje numatytos draudimo išmokos nemokėjimo išimties taikymo draudikas atsiliepiame į pareiškėjo kreipimąsi nurodė, kad nusprendė nemokėti draudimo išmokos už stogo konstrukcijos defektų ištaisymą, bet išmokėti draudimo išmoką dėl pasekminės žalos, t. y. staiga pareiškėjo pastebėtų patalpų vidaus apdailos defektų – trūkumų bei skilimų sienose ir lubose, atsiradusių dėl nekokybiškai įrengtų ir dėl to besideformavusių stogo konstrukcijų poveikio kitiems pastato elementams (šiuo atveju galiausiai pasireiškusių vidaus apdailos defektais). Atsižvelgiant į draudiko pateiktus paaiškinimus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo ne dėl Taisyklių 3.3 papunktyje įtvirtintos draudimo išmokos nemokėjimo išimties pareiškėjo nurodytam įvykiui taikymo, o dėl žalos, padarytos apdrausto pastato luboms ir sienoms, dydžio.

Kaip minėta, draudimo liudijime nurodyta, kad statinio draudimo suma – atkuriamoji vertė. Šios sąlygos detalizuotos Taisyklių 3.1 papunktyje, nustatant, kad statinio atkuriamoji

vertė – tai išlaidos, būtinos statiniui atkurti iki buvusios prieš draudžiamąjį įvykį būklės. Taisyklių 3.5 papunktyje, reglamentuojančiame žalos dydžio nustatymą, pakartotos Taisyklių 3.1 papunkčio nuostatos ir nurodyta, kad statiniui padaryta žala atlyginama atkuriamąja verte. Įtvirtinti du žalos atlyginimo būdai – atstatymas arba pinigine kompensacija. Atstatymas apibrėžiamas kaip statinio atkūrimas iki būklės, buvusios prieš draudžiamąjį įvykį. Draudikas neatsižvelgia į statinio nusidėvėjimą (netaiko nusidėvėjimo), jeigu jis atstatomas. Draudikas turi teisę pasirinkti rangovą ir atstatymo būdą. Jei draudėjas pageidauja pasirinkti rangovą, tam būtinas draudiko pritarimas. Atstatymo darbai vykdomi pagal parengtą (suderintą) sąmatą. Kol atstatymo darbai neprasidėjo, draudikas neprivalo vykdyti mokėjimų. Draudimo išmokos mokamos pagal atitinkamas sąskaitas faktūras, pateiktas už atliktus darbus. Atstatyti statinį privaloma toje pačioje (draudimo) vietoje. Reglamentuojant žalos atlyginimą, kai mokama pinigine kompensacija, Taisyklių 3.5 papunktyje nustatyta, kad, draudėjui pageidaujant, draudimo išmoka gali būti mokama grynaisiais pinigais, tačiau tam būtinas draudiko pritarimas. Tokiu atveju draudimo išmoka bus mokama iš atkuriamosios vertės atėmus sumą, atitinkančią statinio, kuriam buvo padaryta žala, nusidėvėjimą iki draudžiamojo įvykio.

Taisyklių 3.3 papunktyje nustatyta, kad draudikas turi teisę pasirinkti žalos atlyginimo būdą. Taip pat nustatyta, kad jei nuostolio dydis arba draudiko įsipareigojimas atlyginti žalą galutinai nenustatytas, draudikas kompensuoja tą dalį žalos, kurios dydis bus įrodytas.

Atsižvelgiant į Taisyklių sąlygas, reglamentuojančias žalos turtui nustatymą ir draudimo išmokos, atlyginančios turtui padarytą žalą, išmokėjimą, darytina išvada, kad tiek mokėjimo grynaisiais pinigais, tiek draudimo išmokos, apskaičiuotos pagal turto atstatymo išlaidas, atveju draudimo išmoka apskaičiuojama pagal išlaidas, būtinas statiniui atstatyti iki buvusios prieš draudžiamąjį įvykį būklės (t. y. apskaičiuojama pagal turto atkuriamąją vertę). Taigi Taisyklių 3.5 papunktyje nurodytų žalos atlyginimo būdų – atstatymo arba piniginės kompensacijos – atvejais turi būti taikomos iš esmės tos pačios žalos nustatymo sąlygos. Taisyklių 3.5 papunktyje įtvirtintas tik vienas žalos nustatymo, kai išmokama pinigine kompensacija ir kai draudimo išmoka mokama pagal patirtas turto atstatymo išlaidas, skirtumas – turto nusidėvėjimas taikomas tik piniginės kompensacijos atveju.

Lietuvos bankui pateiktų 2021 m. vasario 23 d. ir 2021 m. kovo 17 d. sudarytų turto atkūrimo sąmatų, kuriomis draudikas grindė žalos dydžio apskaičiavimą, duomenys patvirtina, kad, nustatant žalos dydį, turto nusidėvėjimas nebuvo taikomas. Sąmatose nurodyta, kad statinio statybos pabaiga – 2020 metai. Draudikas, pateikdamas paaiškinimus dėl turto nusidėvėjimo netaikymo, nurodė, kad turto nusidėvėjimas nebuvo skaičiuojamas, atsižvelgiant į pareiškėjo nurodytą informaciją apie 2020 m. atliktą pastato remontą. Dėl to darytina išvada, kad nagrinėjamu atveju, apskaičiuojant kaip kompensacija išmokamą draudimo išmoką, atlyginančią turtui padarytą žalą, taikytinos tos pačios Taisyklių sąlygos kaip ir nustatant draudimo išmokos, atlyginančios draudėjo patirtas turto atkūrimo išlaidas, dydį.

Vertinant Taisyklėse įtvirtintas žalos turto apskaičiavimo sąlygas, pažymėtina, kad Draudimo sutarties šalys, sudarydamos Draudimo sutartį, ir pasirinkdamos draudimo variantą „atkūrimo verte“, susitarė dėl draudimo objekto atkūrimo iki būklės, buvusios prieš draudžiamąjį įvykį. Taisyklių 3.5 papunktyje pateiktame žalos būdų išaiškinime tai apibrėžiama kaip „pastato atstatymas“. Taigi šalys, sudarydamos Draudimo sutartį, susitarė dėl žalos dydžio, kuris apskaičiuojamas pagal draudiko pasirinkto rangovo sudarytą turto atstatymo darbų sąmatą (t. y. susitarė dėl žalos dydžio nustatymo pagal draudiko pasirinkto rangovo apskaičiuotas išlaidas, būtinas statiniui atkurti iki buvusios prieš draudžiamąjį įvykį būklės). Turto atstatymo darbus draudėjo pasirinktas rangovas gali vykdyti tik tuo atveju, jei yra draudiko pritarimas (ir su draudiku suderinta draudėjo pateikta rangovo sąmata). Be to, Taisyklėse aiškiai nustatyta, kad draudikas turi teisę pasirinkti turto atstatymo ir žalos atlyginimo būdus. Atsižvelgiant į aptartas Draudimo sutarties sąlygas, darytina išvada, kad Draudimo sutarties šalys, sudarydamos Draudimo sutartį, susitarė dėl žalos nustatymo pagal draudiko pasirinkto rangovo sudarytą sąmatą ir draudiko pasirinkto žalos atlyginimo būdo (turto atstatymo draudiko pasirinkimu) sąlygų taikymo. Taisyklių 3.5 papunktyje nėra nuostatų, leidžiančių teigti, kad nustatant žalos dydį pirmenybė turi būti teikiama teoriniam žalos dydžio apskaičiavimui, o Taisyklių sąlygose aiškiai įvardyta, kad žalos nustatymas pagal draudėjo pateiktą remonto sąmatą galimas tik tuo atveju, kai tokiam žalos nustatymui pritaria draudikas, ir žalos dydis paprastai apskaičiuojamas pagal draudiko pasirinkto rangovo sudarytą remonto darbų sąmatą.

Nagrinėjamu atveju ginčas dėl Draudimo sutarties sąlygų privalomumo draudėjui nekilo, todėl Taisyklių 3.5 papunktyje įtvirtintos žalos dydžio nustatymo sąlygos pareiškėjui turi būti

taikomos. Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad pareiškėjas, nesutikdamas su draudiko išmokėtos 1 611,72 Eur draudimo išmokos dydžiu (nustatytas iš 1 668,72 Eur nuostolio apskaičiavimo išskaičiavus Draudimo sutartyje nustatytą 57 Eur išskaitą), draudikui pateikė UAB „Asistavita“ nuostolių įvertinimą. Šiame dokumente nurodyta, kad nuostolis dėl pastato sienų ir lubų sugadinimo – 5 198,79 Eur (su PVM). Remdamasis UAB „Asistavita“ atliktu nuostolio apskaičiavimu pareiškėjas draudikui pateikė reikalavimą išmokėti papildomą draudimo išmoką, kuri visa apimtimi atlygintų UAB „Asistavita“ apskaičiuotą 5 198,79 Eur nuostolio sumą.

Draudikas, nesutikdamas su pareiškėjo reikalavimu papildomą draudimo išmoką apskaičiuoti pagal UAB „Asistavita“ nustatytą nuostolį, pateikė pareiškėjui UAB „Smart claims“ papildomą išvadą, kurioje nurodyta, kad į UAB „Asistavita“ apskaičiuotą nuostolio sumą buvo įtrauktos nebūtinų ir perteklinių darbų išlaidos, nuostolio dėl pastato lubų ir sienų sugadinimų suma yra 2 448,92 Eur (su PVM). Atsižvelgdamas į pareiškėjui išmokėtą 1 611,72 Eur draudimo išmokos sumą draudikas, remdamasis UAB „Smart claims“ papildomos išvados duomenimis, priėmė sprendimą pareiškėjui išmokėti 780,20 Eur draudimo išmokos sumą.

Pareiškėjas, nesutikdamas su draudiko išmokėta 2 391,92 Eur draudimo išmoka, kuri buvo apskaičiuota iš UAB „Smart claims“ nustatyto 2 448,92 Eur (su PVM) nuostolio dydžio atėmus Draudimo sutartyje nustatytos 57 Eur išskaitos sumą, draudikui 2021 m. liepos 2 d. pateikė papildomus UAB „Asistavita“ paaiškinimus, kuriuose nurodytos aplinkybės dėl nesutikimo su UAB „Smart claims“ papildomos išvados duomenimis. Šiuose papildomuose paaiškinimuose nurodyta, kad UAB „Smart claims“ nepagrįstai vertino, jog UAB „Asistavita“ apskaičiavo ir tas pastato lubų ir sienų remonto darbų išlaidas, kurios nėra būtinos minėtų pasato defekto būklei, buvusiai iki žalos atsiradimo, atkurti. UAB „Asistavita“ taip pat nurodė aplinkybes dėl UAB „Smart claims“ nustatytos nepagrįstos turto sugadinimų remonto darbų apimties.

Atsikirtimuose dėl UAB „Asistavita“ nurodytų aplinkybių UAB „Smart claims“ nurodė, kad tarp jos ir UAB „Asistavita“ atliktu nuostolių apskaičiavimo (t. y. pastato vidaus apdailos plotų, kurie turi būti remontuojami, apimties ir sugadintiems plotams suremontuoti būtinų išlaidų dydžio) nėra esminių prieštaravimų, ir pabrėžė, kad UAB „Asistavita“ nenurodė jokios papildomos informacijos. Taip pat UAB „Smart claims“ nurodė technologiškai nereikalingų remonto darbų išlaidų į UAB „Asistavita“ sudarytą turto atstatymo sąmatą įskaičiavimo aplinkybes. UAB „Smart claims“ paaiškinimuose pabrėžiama, kad į UAB „Asistavita“ nuostolio sumą buvo įskaičiuotos ir nebūtinų darbų (pvz., virtuvės spintelės remonto, virtuvės baldų ir buitinės technikos montavimo ir pan.) bei kitos nebūtinės išlaidos (pvz., transportavimo). Taip pat UAB „Smart claims“ nurodė, kad UAB „Smart claims“ numatyti darbų kiekiai UAB „Asistavita“ sąmatoje atitinka faktinius defektus (plotus) ir skiriasi nuo UAB „Smart claims“ skaičiavimų minimalia (toleruotina) paklaida. UAB „Smart claims“ pateiktuose papildomuose paaiškinimuose taip pat nurodyta, kad pareiškėjas nepateikė jokių įrodymų, kurie galėtų pagrįsti UAB „Asistavita“ apskaičiuotą turto atstatymo darbų patyrimo faktą. UAB „Smart claims“ pabrėžė, kad UAB „Asistavita“ nurodytuose UAB „Sistela“ įkainiuose yra tik patikslintas pavadinimas, tačiau darbų kainos nekeistos, t. y. apima žymiai daugiau darbų ir medžiagų.

Vertinant UAB „Smart claims“ ir UAB „Asistavita“ pateiktus įrodymus (t. y. atliktus teorinius nuostolio apskaičiavimus, pateiktus papildomus paaiškinimus dėl nuostolio dydžių apskaičiavimo teisingumo), pažymėtina, kad šių įmonių išvados ir atlikti teoriniai nuostolio apskaičiavimai yra vienodos įrodomosios galios dokumentai, tačiau juose pateiktos išvados apie nuostolio, padaryto pastato vidaus apdailai, dydį iš esmės skiriasi. UAB „Smart claims“ papildomoje išvadoje nurodyta, kad nuostolio dydis 2 448,92 Eur (su PVM), o UAB „Asistavita“ nuostolių įvertinime – kad turto atkūrimo išlaidos sudaro 5 198,79 Eur (su PVM). Nagrinėjamu atveju UAB „Smart claims“ ir UAB „Asistavita“ nurodyti duomenys patvirtina, kad jų sudaryti nuostolių skaičiavimai skiriasi remonto išlaidų, būtinų turtui atkurti iki būklės, buvusios iki 2021 m. vasario 7 d. įvykio, apimtimi.

Lietuvos bankas, nagrinėdamas vartojimo ginčus, atlieka tik ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir negali spręsti dėl turto atkūrimui būtinų remonto darbų apimties. Lietuvos bankas nėra įgaliojtas vertinti, ar į UAB „Smart claims“ atliktą nuostolio apskaičiavimą turi būti įskaičiuotos UAB „Asistavita“ nurodytų papildomų darbų (pvz., virtuvės spintelės remonto, virtuvės baldų ir buitinės technikos montavimo) ir kitokios išlaidos (pvz., UAB „Smart claims“ nurodytos UAB „Asistavita“ į nuostolio sumą nepagrįstai įskaičiuotos papildomos transportavimo išlaidos ir kt.). Taip pat Lietuvos bankas neturi kompetencijos spręsti, kurios įmonės sudarytame teoriniame nuostolio apskaičiavime nurodytų išlaidų pagrįstumas yra tikresnis.

Pažymėtina, kad UAB „Smart claims“ ir UAB „Asistavita“ prieštaraujantys įrodymai vertinami Taisyklių sąlygų nuostatų dėl žalos turtui nustatymo ir kitų Lietuvos bankui pateiktų įrodymų, galinčių pagrįsti turto atkūrimo išlaidų dydį, taip pat draudiko pateiktų sąlygų aiškinimo ir šių sąlygų taikymo Draudimo sutarties vykdymo kontekste.

Nagrinėjamu atveju draudiko, kilus šalių ginčui dėl žalos dydžio, pateiktoje UAB „Restum“ sudarytoje sąmatoje (komerciniame pasiūlyme) nurodyta, kad pastato vidaus apdailos darbų suma sudarytų 2 634,57 Eur. Darbų metu pastebėjus papildomus darbus arba papildomus remontuotinus plotus, sąmata būtų koreguojama ir komercinis pasiūlymas galioja iki 2021 m. lapkričio 15 d. Draudikas 2021 m. kovo 18 d. rašte pareiškėjui nurodė su galimybe pateikti rangovo sąmatą, reikšmingą žalos dydžio nustatymui, susijusias aplinkybes. Be to, draudikas atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi nurodė, kad pareiškėjas savo reikalavimų nėra pagrindęs faktines patirtas remonto išlaidas patvirtinančiais dokumentais. Iš esmės tos pačios aplinkybės nurodytos ir UAB „Smart claims“ pateiktuose papildomuose paaiškinimuose, kuriuose ginčijamos UAB „Asistavita“ nurodytos nesutikimo su UAB „Smart claims“ apskaičiuotu nuostolio dydžiu aplinkybės. Kaip minėta, UAB „Smart claims“ pateiktuose paaiškinimuose pabrėžė, kad pareiškėjas nėra pateikęs jokių įrodymų, kurie pagrįstų turto atstatymo darbų patyrimo faktą. Svarbu pažymėti, kad turto atstatymo išlaidas pagrindžiančių įrodymų draudikui pateikimo ir draudimo išmokos pagal šiuos įrodymus mokėjimo nuostatos yra įtvirtintos Taisyklių 3.5 papunktyje, reglamentuojančiame žalos nustatymo būdą – turto atstatymą.

Kilus Draudimo sutarties šalių ginčui dėl sutartų sutarties sąlygų turinio aiškinimo (t. y. šiuo atveju pareiškėjui nesutinkant su Taisyklėse įtvirtintų žalos dydžio nustatymą reglamentuojančių sutarties sąlygų taikymu), turi būti vadovaujama CK 6.193–6.195 straipsniuose įtvirtintomis bendrosiomis sutarčių aiškinimo taisyklėmis ir kasacinio teismo suformuota sutarčių aiškinimo praktika. Kasacinio teismo praktikoje konstatuojama, kad, sprendžiant dėl sąlygų turinio, turi būti įvertinamos ne tik sutarties sudarymo aplinkybės, tačiau ir šalių elgesys po sutarties sudarymo. Esminiai sutarčių aiškinimo principai (nagrinėti tikruosius sutarties šalių ketinimus ir aiškinti sutartį sąžiningai) lemia būtinybę aiškinant sutarties sąlygas atsižvelgti į jos šalių elgesį, jų subjektyvią nuomonę dėl sutarties sąlygų turinio ir į tai, kaip buvo suvokiamos sąlygos sudarant sutartį. Dėl to reikšminga CK 6.193 straipsnio 5 dalyje nustatyta bendroji taisyklė, kad sutarties aiškinimui svarbu ir faktinės aplinkybės, susijusios su sutarties vykdymu, kitokiais šalių veiksmais, nes faktiniai šalių veiksmai reikšmingi siekiant nustatyti tikruosius šalių ketinimus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. vasario 7 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e3K-3-9-695/2018; 2012 m. liepos 12 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-357/2012).

Nagrinėjamu atveju, vertinant draudiko Draudimo sutarties sąlygų, reglamentuojančių žalos dydžio nustatymą, išaiškinimus, darytina išvada, kad nors draudikas 1 668,72 Eur nuostolį dėl pastato vidaus apdailos sugadinimo grindė teoriniu UAB „Smart claims“ nuostolio apskaičiavimu, tačiau, kilus ginčui dėl žalos dydžio, pateikė UAB „Restum“ sudarytą sąmatą (komercinį pasiūlymą), taip pat atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi nurodė, kad pareiškėjas reikalaujamos draudimo išmokos dydžio nepagrindė turto atstatymo faktą pagrindžiančiais įrodymais. Kaip minėta, draudikas pareiškėjui 2021 m. kovo 18 d. rašte nurodė rangovo sudarytos sąmatos pateikimo aplinkybes, taip pat žalos dydį grindė ne tik UAB „Restum“ sudaryta, bet ir draudiko atstovo UAB „Smart claims“ pateiktomis UAB „Skubi paslauga“ ir UAB „Būsto priežiūra“ sudarytomis turto atstatymo darbų sąmatomis. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad draudimo sutarties vykdymo metu draudiko pateiktas draudimo sutarties sąlygų aiškinimas leidžia konstatuoti, jog draudikas draudimo sutarties vykdymo veiksmais patvirtino, kad nagrinėjamu atveju draudiko nurodytas žalos atlyginimo būdas yra žalos pagal rangovų sudarytas pastato atkūrimo darbų išlaidas apskaičiavimas (t. y. kad draudikas renkasi žalos atlyginimo būdą – turto atstatymą). Kaip minėta, Draudimo sutarties šalys, sudarydamos sutartį, susitarė būtent dėl žalos dydžio apskaičiavimo pagal draudiko pasirinkto rangovo nustatytas turto atkūrimo į iki įvykio buvusią padėtį būtinas išlaidas ir kad pagal draudėjo pateiktą rangovo sąmatą žalos dydis gali būti nustatytas tik draudiko pritarimu.

Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad draudikas, siekdamas nuginčyti UAB „Asistavita“ nustatytą 5 198,79 Eur (su PVM) nuostolio dydį, rėmėsi ne tik UAB „Restum“ duomenimis apie 2 634,57 Eur turto atkūrimo išlaidų apskaičiavimą, bet ir UAB „Smart claims“ surinktais duomenimis apie kitų rangovų nustatytas turtui atstatyti į iki 2021 m. vasario 7 d. įvykio buvusią padėtį būtinas išlaidas. UAB „Skubi paslauga“ sudarytoje sąmatoje nurodyta 2 600,02 Eur, o UAB „Būsto priežiūra“ – 2 740 Eur turto atkūrimo išlaidų suma. Remiantis UAB

„Restum“, UAB „Skubi paslauga“ ir UAB „Būsto priežiūra“ apskaičiuotų realių turto atstatymo išlaidų (t. y. realių komercinių pasiūlymų, o ne atlikto teorinio nuostolio apskaičiavimo) duomenimis, galima pagrįstai teigti, kad rinkoje taikomos vidutinės apdrausto turto vidaus apdailos išlaidos (t. y. išlaidos, apskaičiuotos pagal nurodytų trijų remonto įmonių apskaičiuotų turto atstatymo išlaidų vidurkį) yra 2 658,20 Eur. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad draudiko pateiktų rangovų sąmatų duomenys (pagal Draudimo sutarties sąlygas pripažintini žalos dydžio nustatymo pagrindu) nuginčia pareiškėjo pateikto UAB „Asistavita“ atlikto nuostolio (5 198,79 Eur (su PVM) apskaičiavimo teisingumą. Kadangi Draudimo sutarties šalys, sudarydamos sutartį, iš esmės susitarė dėl žalos dydžio pagal rangovų sudarytas remonto sąmatas apskaičiavimo, darytina išvada, kad nustatant draudimo išmokos, atlyginančios pastato vidaus apdailai padarytą žalą, dydį turi būti vadovaujamosi ne UAB „Smart claims“ atliktu 2 448,92 Eur (su PVM) nuostolio dydžio apskaičiavimu (t. y. teoriniu žalos dydžio nustatymu), o duomenimis apie rinkoje taikomas vidutinės 2 658,20 Eur remonto išlaidas, apskaičiuotas Taisyklių 3.5 papunktyje nustatyta tvarka (t. y. pagal rangovų nustatytas realias turtui atkurti būtinas išlaidas).

Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad draudikas pareiškėjui buvo išmokėjęs pagal UAB „Smart claims“ nuostolio nustatymą apskaičiuotą 2 448,92 Eur (su PVM) draudimo išmoką, todėl skirtumas tarp 2 658,20 Eur turto išlaidų, būtinų turtui atkurti į iki įvykio buvusią padėtį, ir draudiko neišmokėtos draudimo išmokos sumos buvo 209,28 Eur. Nagrinėjamu atveju draudikas pateikė įrodymus, patvirtinančius, kad pareiškėjui buvo papildomai išmokėta 209,28 Eur draudimo išmoka. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad draudikas pareiškėjui išmokėjo pagal Draudimo sutarties sąlygas apskaičiuotą ir įrodytą žalos dydį atlyginančią draudimo išmoką. Dėl to pareiškėjo reikalavimas išmokėti papildomą draudimo išmoką, apskaičiuotą pagal UAB „Asistavita“ atliktą nuostolio (5 198,79 Eur (su PVM)) nustatymą, yra nepagrįstas.

Kaip minėta, pagal Taisyklių 3.5 papunktį, kol atstatymo darbai neprasisidėjo, draudikas neprivalo vykdyti mokėjimų. Draudimo išmokos mokamos pagal už atliktus darbus pateiktas atitinkamas sąskaitas faktūras. Pagal Taisyklių 3.3 papunktį, jei nuostolio dydis arba draudiko įsipareigojimas atlyginti žalą galutinai nenustatytas, draudikas kompensuoja tą dalį žalos, kurios dydis bus įrodytas.

Svarbu pažymėti, kad draudikas Lietuvos bankui pateiktuose paaiškinimuose nurodė, jog tuo atveju, jei turto atstatymo metu paaiškėtų, kad 2 658,20 Eur nuostolio suma yra nepakankama, draudikas pareiškėjui išmokėtų papildomą draudimo išmoką, apskaičiuotą pagal pareiškėjo su draudiku suderintos ir (ar) draudiko patvirtintos rangovo sąmatos pagrindu apskaičiuotas ir pareiškėjo patirtas turto atstatymo išlaidas. Atsižvelgiant į draudiko paaiškinimus ir Taisyklių 3.3 ir 3.5 papunkčiuose įtvirtintas Taisyklių sąlygas, darytina išvada, kad draudikas pagrįstai pareiškėjui išmokėjo įrodytą 2 658,20 Eur žalos dydį atlyginančią draudimo išmoką ir nurodė, kad neprasisidėjus turto atkūrimo darbams ir pareiškėjui nepateikus turto atkūrimo išlaidas patvirtinančių įrodymų, kurie galėtų pagrįsti didesnę pareiškėjo patirtų būtinų turto atstatymo išlaidų dydį, draudikui nekyla pareiga pareiškėjui išmokėti papildomą draudimo išmoką.

Konstatuotų aplinkybių kontekste svarbu pažymėti, kad vertinimas, jog nagrinėjamu atveju draudikas yra išmokėjęs įrodytą 2 658,20 Eur žalos dydį atlyginančią draudimo išmoką, nesuteikia pagrindo teigti, kad pareiškėjui kreipusis dėl turto vidaus apdailos atstatymo darbų draudiko pasirinktoje statybos įmonėje atlikimo ar atlikus turto atstatymo darbus įmonei, kurios sudarytai atstatymo darbų sąmatai pritarė draudikas, ir paaiškėjęs, kad 2 658,20 Eur nustatytas turto atstatymo išlaidų dydis yra nepakankamas sugadintų pastato lubų ir sienų būklei, buvusiai iki 2021 m. vasario 7 d. įvykio, atkurti, draudikui nekiltų pareigos pareiškėjui išmokėti papildomą draudimo išmoką pagal turto atstatymo išlaidas pagrindžiančius duomenis. Kaip minėta, tokioms Draudimo sutarties sąlygų taikymo aplinkybėms neprieštarauja ir draudikas, nes jo pateikti paaiškinimai patvirtina, jog draudimo išmokos dydis galėtų būti perskaiciuotas, jei nustatytos turto atstatymo išlaidos neatlygintų šiuo metu pagal Draudimo sutarties sąlygas nustatytos 2 658,20 Eur turto atkūrimo vertės.

Darytina išvada, kad draudiko sprendimas neišmokėti pagal UAB „Asistavita“ nuostolio (5 198,79 Eur (su PVM)) dydį apskaičiuotą draudimo išmoką, atlyginančią pastato vidaus apdailos atstatymo ir pastato stogo sugadinimų išlaidas, yra pagrįstas, todėl pareiškėjo reikalavimas dėl nurodytas išlaidas atlyginančios papildomos draudimo išmokos išmokėjimo atmetamas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių

apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Arūnas Raišutis